

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Az aradi és csanádi egyesült vasutak palotájában, földszint.
Kéziratokat nem adunk vissza.

Telefon-szám: 151.

ELŐFIZETÉS: Helyben 1 évre 12 frt, 1/2 évre 6 frt, 1/4 évre 3 frt, 1 óra 1 frt. — Vidéken 1 évre 14 frt, 1/2 évre 7 frt, 1/4 évre 3 frt 50 kr, 1 óra 1 frt 20 kr.

HIRDETÉSEK: 6-hasábos petit sor egyszer 10 kr, minden következőnél 8 kr. Bélyegdíj külön 80 kr. Nyitvány sora 20 kr.

KIADÓ-HIVATAL:

ARADI NYOMDARÉSZVÉNYTÁRSASÁG (az aradi és csanádi egyesült vasutak palotájában.)

Telefon-szám: 151.

A revízió.

Arad, január 24.

Nincsen olyan eszköz, amelyet az ellenzéki sajtó meg ne ragadna az új kormány kisebbitésére, ha csak céljai előmozdítására, bármily irányban, alkalmasnak találja. Az ultramontánok előtt a miniszterelnök református voltát hangsúlyozzák, míg a katolikus kultuszminisztert atheistának denuncziálják; ellenben a szabadelvű közvéleményt azzal a hazugsággal akarják félrevezetni, hogy a miniszterek nem csak a szászokkal paktáltak, hanem a miniszteri tárczáért még a liberális elveinek rovására tetemes bért is fizettek az irányadó bécsi udvari köröknek. Azt állítja ugyanis legújabbán egy szélbali jezsuita újság, hogy a Bánffy miniszterium csak szájjal hirdeti most a szabadelvű reformok végrehajtását, de éppen ennek a végrehajtásnak bizonytalan időkre való elhalasztása által kerül uton fogja a klerikális reakciónak a liberális reformok elejtésében álló ellenértéket megadni miniszteri tárczájaért.

Ugyancsak a szélbali klerikálisok organuma, mely ez idő szerint legbuzgóbban szolgálja az ultramontán irányzatot, azt híreszteli egyik utóbbi számában, hogy a miniszterium revízió alá fogja venni az egyházpolitikai törvényeket, és az egységes házassági jog fenntartása mellett a polgári házasságnak csak a szükségbeli formáját fogja életbe léptetni.

Efféle képtelenségeket valóban csak olyan közönségnek lehet föltálatni, a mely ama — tendenciózus hazudozásairól el-

híresedett — újságnak közleményeit komolyan veszi. Mert olyan egységes házassági jogot, mely a felekezetek hatáskörét ne korlátozná akár kötelező, akár fakultatív, akár szükségbeli polgári kötés mellett, még senki föl nem talált, és bátran állithatni, hogy közelebből tekintve a mi polgári házasságjogunkban is bizony nem annyira a polgári esketés maga, mint inkább a polgári biráskodás képezi a felekezeti felfogás sérelmét.

Még nagyobb képtelenség ennél az a föltevés, hogy a kormány a kötelező polgári házasság szentesített törvényét a végrehajtásnál rendeleti uton revízió alá veheti, s a kivitelben fakultatív vagy éppen szükségbeli polgári házassággá változtathatja. Az ilyen *enyhítés* a végrehajtásnak bizony csak is a törvényhozás útján volna eszközölhető, s az már pedig egészen bizonyos, hogy a szabadelvű reformoknak ezen visszacsínálása hoz nem csak a mostani képviselőházban nem kapnának többséget, hanem egy új választásnál sem sikerülne ilyen irányu parlamentet összeállítani.

Magyarországot nem lehet másként, csak szabadelvű irányban kormányozni, ezt mondotta Wekerle Sándor volt miniszterelnök, midőn amaz emlékezetes kijelentést tette, hogy az elfogadott reformjavaslatok szentesítetté fognak. Ennek a megczáfolhatlan igazságnak, mely a magyar nemzet természetében gyökeredzik, s melyről e nép történelmének minden lapja tanúságot tesz, hasztalan igyekszik ellentmondani a klerikális reakció és an-

nak hazug sajtója. Legyenek a jó urak megnyugodva, az egyházpolitikai törvények teljes egészükben szentesítve s végrehajtva lesznek, s nem fog ez más senkinek kárával járni, mint azon köröknek, melyek még mindig a nép butaságára spekulálnak, és melyeknek önzését és elfogultságát mi sem jellemzi jobban, mint az a páratlan merészség, hogy hatalmi érdekeik sérelmét a vallás üldözésének hirdetik.

BELFÖLD.

A helyzet. A Pol. Corr. budapesti levelezője konstatálja, hogy a liberális párt körében napról-napra nagyobb rokonszenvvel viseltetnek a Bánffy-kabinet iránt. A kabinet az országgyűlés működését sokkal kielégítőbb sikerrel kezdte meg, mintsem gondolták.

A fuzióra vonatkozólag ezeket írja: A fuzió megakadályozásának okai most már az egész világ előtt ismeretesek, úgy hogy senki sem vonhatja ezért felelősségre a szabadelvűpártot. Ha a képviselőház tanácskozásai nyugodt irányt fognak venni, a haszontalan időpazarlást korlátok közé szorítják s a pártok közötti ellentétek gyöngülnek, hamarabb fognak a fuzióra a szükséges előfeltételek előretenni, mint intriguák által. Ez irányban nagyon kedvezőtlen hatással volt az, hogy Szapáry az elnökválasztásánál, a szabadelvű párt gyöngítése szempontjából, a baloldallal szövetséget kötött. Az eredmény azonban éppen ellentétes volt, mert a szabadelvűpárt a saját erejéből 68 szótöbbséget ért el s már csirájában elfojtózott minden esetleges hajlandóság a szabadelvűpártból való kilépésre.

A képviselőház munkarendje. A tegnap kezdődött kultusz-budget tárgyalása után, mely előreláthatólag több napot fog igénybe venni,

Az „Aradi Közlöny” tárczája.

A trepári harang.

— Hercegovinai történet —

Írta: Takács József.

A trepári csitaonitát (olvasó-terem) a szó szoros értelmében a kis Cselánicz patak fölé építették. A keskeny árokba két oldalt óriási sziklatömböket gurítottak, azokra hosszabban és keresztben erős tölgygerendákat helyeztek, melyek alapsátnál szolgálják a formátlan mészkődarabokból fölrakott falaknak. Az épület tetőzete egymás mellé illesztett, hiányosan megmunkált gránitlapokból áll s czélszerűsége abban van, hogy súlyánál fogva ellenállhat a partvidék dermesztő s erejében rettenetes légrohamának: a bórának.

A kis patak sekély kristályvize rendszeres időben vigan szalad el három méternyi mélységben az épület alatt, de a tavaszi és őszi felhőszakadások idején hihetetlen gyorsasággal megdagad s a piszkos sárgásbarna iszapos ár ilyenkor morogva-suhogva csapdossa a csitaonica padlóját.

A víznek ily közvetlen szomszédsága nagy előnyére van a kényelem dolgában rendkívül leleményes keleti népnek. A padlóját közepén hagyott négyszögletes nyílásról árvíz idején a fedél eltávolíttatik és az egyik zugban felhalmozódott szemét és hulladék a lehető legegyszerűbb módon kerül a tovaárpolygó hullámokba.

A csitaonica, mely egyuttal kávéház, borbély- és toghuzó műterem is, egyéb alkalmatlanság híján e pillanatban föltette hangos és izgalmas tárgyalásoknak színhelye. Az izzó szóval megrakott mangala (lábas serpenyő) körül nekihevíült arccsal gyűlésezett a hitközség tanácsa a torzonbola szakállú pópa elnöke alatt. A mangala tüzes hamujában fortyogó kávé ibrikék egyáltalán nem részlettek a szokásos figyelemben s az elnök szent férfin már ötödször huzta ki hosszú talársa zsebéből a dohányos szelenczét anélkül, hogy cigarettát esavart volna.

Hallatlan dolog történt.

Eset, amely a hitközségek krónikáinak annalesében eddig páratlanul áll.

A két év előtt közadakozásból épült új templom nagy harangja — a mostári archimandrita ajándéka a toronyból — eltűnt.

Eltűnt, nyomtalanul, mintha soha ott sem lett volna. László, az egyház szolgálója, kinek föllábát a törökökkel vívott csatába töből szakította ki egy nálánál valószínűleg gyorsabb menetelű ármányos ágyugoló, — csak mankójának köszönhetette, hogy össze nem rogyott, midőn a tátongó úrt megpillantotta a toronyban. Praktikus észszel nyomban belátta, hogy a dajkamesékben szereplő gonosz szellemeknek aligha van részük a harang eltűnésében és a rögtön összehívott gyűlésen legelőször is azon nézetének adott kifejezést, hogy a harangot beostelen, vakmerő módon távolították el, vagyis röviden: ellopták. A tanács

tagjai mély meggyőződéssel osztottak e fölfogásban s így a vita csak a körül forgott, hogy kik követhették el e szentségtörő merényletet.

Ez irányban ismét az egyházi szolgálatot elfogadható adatokkal mondván:

— A féllábamat, — már mint az élőt, — tesszem rá, hogy a harangot átvitték a Troglava pianinán Montenegróba. Osöppet semjtövedek, ha egyenesen a prtukiakat, vagy a druglicabelieket gyanusítom, de leginkább az utóbbiakat. Prtukon ugyanis még csak a jövő évben szándékoznak az urnak házat emelni és fölteszem, bár meg nem engedem, hogy a kellékekről nem fognak így előre gondoskodni. Mindenek föltűt azonban e község lakói és időktől fogva egyedül a lábas jószág iránt viseltetnek jól kidomborodó vonzalommal, tartván a bölos mondással, hogy a nyaktörő, meredek hegyiutakon jóval könnyebb „hajtani”, mint „cipelni.”

Egészen másként állunk azonban Druglicával. Ezekről emberemlékezet óta senkisémm állithatta, hogy az olcsó és csöndes eltávolítás dolgában föltűt válogatóságok lennének. Különb is a templomuk ép a...

Nem végezhetette be.

Nikola, az egyik érdemes presbyter oly hevesen ugrott fel a mangala mellől, hogy azt tüzeztől, hamustól, kávéstól a pópa reverendájára lödítette.

— Ezek voltak, esküszöm, hogy ezek voltak — ordítá a színéből kikelve s ökleivel

mint értesülünk, a kormány nyomban az indemnitást akarja megszavaztatni, utána az újonozásról szóló törvényt. Ezek letárgyalása után folytatják csak a költségvetés részletes tárgyalását és pedig a következő sorrendben: a honvédelmi, az igazságügyi s végül a pénzügyi tárca költségvetését. Ha még idő marad: a közgazgatósi biróságáról szóló törvényjavaslatot fogják elővenni.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

— Az „Aradi Közlöny” távirati tudósítása. —
Budapest, január 24.

Kezdeté délelőtt 10 órakor.

Elnök: Szilágyi Dezső.

Jegyzők: Molnár Antal, Eszterházy Kálmán gr., Bartók Lajos.

A kormány részéről jelen vannak: Bánffy Dezső báró miniszterelnök, Perczel Dezső, Wlassics Gyula, Festetics és Lukács László miniszterek.

Hitelesítették a múlt ülés jegyzőkönyvét.

Krajtsik Ferencz előadó beterjeszti a mentelmi bizottság jelentését.

Annak idején napirendre tűzik.

A közoktatási költségvetés.

Fenyvessy Ferencz elfogadásra ajánlja a költségvetést, amely ismét költséggyarapodással gondoskodik közoktatásunk lendítéséről. (Helyeslés jobbfelől.)

Wlassics Gyula közoktatásügyi miniszter mindenekelőtt kijelenti, hogy előde költségvetését magáévá teszi s azért a felelősséget magára vállalja. Ami jövőre programját illeti, először a kulturról nyilatkozik s ebben a tekintetben csak csatlakozhatik azokhoz, amiket a miniszterelnök kijelentett. A még elintézetlen két egyházpolitikai javaslatot fenntartja, de ha lesz mód rá, nem zárkoznak el módosítások elől, melyek a lényegre nem érintik. Természetesen ennél a kényes pontnál tekintetbe veszi, hogy az országnak békére van szüksége s hogy lehetőleg el kell háritani azt az ellentétet, mely az országgyűlés két háza között félreértésből származik. (Helyeslés jobbfelől.) Ha a lényegre nem érintő módosítással ezt a nyugalmat és összhangot el lehet érni, a kormány kész erre, mert a vallási erőre elsőrendű súlyt fektet. (Helyeslés.)

A kath. autonómiát illetőleg bemutatja, hogy erre a katolikusoknak joguk van s ő ezt a jogot teljes mértékben bevádolja. Ismerteti röviden azt a mozgalmat, mely a kath. autonómia érdekében idáig történt. Ő a kérdés tanulmányozására nagy gondot fordított, de ma még nincs abban a helyzetben, hogy vajjon a következő lépés a kongressus összehívása legyen-e, vagy pedig más? De

tenyegedőzve. — Világosabb a nyári napnál. Hisz csak rövid ideje, hogy kettejük erre járt pecsétes könyvvel gyűjtögetni. Igen, gyűjtögetni. És mire? Harangra, szeretett testvéreim, harangra! És én két marjias hijján tiz garast nyomtam a markukba. Oh, a nyomorult kecskezsákolók, hajdukok! De nem hagyjuk abba. Föl atyámfiai! Fegyverre! Vegyük vissza igaz tulajdonunkat s álljunk véres bosszút az istentelen nemzetségen!...

A pápa ezalatt a legnagyobb lelkinyugalommal lerázta magáról a tüzet, hamut és kávé, csiptetővel visszarakta az izzó zsaratnokot a mangalába, az íbrieket megtöltötte újból kávéval s aztán a még mindig dühösen hadonázó presbytert vállánál fogva lenyomta helyére.

— Csak lassan, brat moj az urban! A kinek tüzes a vére, fagyos az esze. Minde nélkülöt arról kell meggyőződést szereznünk, hogy Drugliban tényleg van-e harang. Ha van, akkor a mienk. Erőszakkal azonban aligha kerithetnénk birtokunkba, mert a mint ti is jól tudjátok, oda át sok a Martini-fegyver, míg mi csak kovás-puskák fölött rendelkezünk.

— Biz ez igazi — vágott közbe nagyot sóhajtvá Risztó az egyház gondnoka, — de hát mit cselekedjünk?

— Azt a mit kell, azt a mit lehet, — mondá a pápa majdnem suttogó hangon s apró csillogó szemai úgy forogtak üregekben,

amint lehetséges lesz ebben a tekintetben az elhatározás, nyomban előterjesztést fog tenni a felségnek. (Élénk helyeslés.) A koronát illetőleg az összeírást azonnal meg fogja ejtetni, amint erre a jóváhagyást megkapja. (Helyeslés.)

A közoktatási részt illetőleg, azzal a kérdéssel járul a házhoz, hogy foglalkozzanak már végre közoktatással, mert idáig a budget mindig csak kultusz-vitákból állott. (Helyeslés.) Legelőször a népoktatásról s ennek keretében a népiskolák államosításáról beszélt, mely nem oly könnyű, mint eleinte látszik. 14,125 népiskola vár államosításra, ami nagy anyagi áldozattal jár. Ennek van egy kényes oldala is, az hogy a felekezet a maga iskoláját szereti és csakugyan itt csak az a főszempont, hogy jó-e az az iskola, megfelelő-e a magyar állameszmének. Azután hangoztatja szükségét az 1888-iki közoktatásügyi törvény revíziójának, melyre vonatkozólag az előmunkálatokat megtéteti. Ennek keretében reformnak lesznek alávetve a tanítóképző intézetek, a tanfelügyelőség, a kisdadavók pedig általánosan behozandók.

A középiskolákról szólva, hangoztatja az egységes középiskola szükségességét. Középiskoláink baja első sorban a túlterhelés, mely egyes tanárok félreértéséből ered. Ezen segíteni fog. A tanrendet nemzetesebb irányban állapítja meg s intézkedést fog tenni a görögnyelv helyett választandó tantárgy kijelölésére nézve. Középiskoláink főbaja a partiális irány és a tanárhiány. Az elsőn segít az egységes középiskola, tanárhiány pedig a kir. gimnáziumokban nincs, csak a felekezetiekben. — Ezen is mindenesetre segíteni kell, valamint a tanárképzés hiányain, hogy tanáreink a tudományos képzettségen kívül bizonyos szellemi emelkedettségre is tegyenek szert. Hangoztatja az internatusok szükségét, majd rátér arra, hogy a közoktatásügyi tanács működését, melyet elődje beszüntetett, ő ideiglenesen félretette, addig is míg ő felsége határozata e tekintetben leérkezik. A tanácsot azonban könyvbírálattal nem bizza meg.

Az egyetemi oktatásról szólva kijelenti, hogy a francia iránynyal szemben a német egyetemi irány híve. A harmadik egyetem szükségességét elismeri, de ennél szükségesebbnek tartja a kolozsvári egyetem kiegészítését, mely közel két millió forintba kerül. Az egyetemi építkezéseket is be kell fejezni, csak azután kell gondolni a harmadik egyetemre.

Az egyetemi tanrendszert és vizsgálati rendszert is meg kell állapítani, de azután békét kell hagyni, mert e kérdésben bizonyos konzervativizmusra van szükség. Az egyetemi tanárok helyzetén is segíteni kell, mert az egyetemi tanár ma legfőleg csak osztálytanácsosi rangig viheti fel. Szól még a muzeum rendezéséről és szavait azzal végzi, hogy miután a magyar nemzeti eszme és magyar nemzeti kultúra mindnyájunk törekvése, mely kérdésre nézve nincs köztünk pártkülönbség s

mint a prédára leső hiúz: — A harangunkat visszaalopjuk!

Ugy látszott, hogy ezen szavakban az összes jelenvoltak lelki funkciójának extraktuma nyilatkozott meg, mert valamenyi arcot a csöndes öröm derűje öntötte el. A szánta egyházi jelentőségteljesen pislogatott hol az egyikre, hol a másikra s a mit csak a „rakijás” állapot extázisában szokott megcselekedni: hóna alá kapta mankóját s egy szál lábával nagyot rugott előre is, hátra is. A dühányos szelenczék mint parancsszóra kerültek elő, a kafédzsia sietve töltögette a zamatos feketét apró, virágos findzsákba s nemsokára sűrű füstfelhő burkolta be az immár suttogva tanácskozó gyülekezetet.

És úgy történt, a miként a pápa ajkairól elhangzott. Ötödnapra a földgolyóbison nem volt boldogabb helység Trepárnál. A harang ismét ott lógott régi helyén és csengő szavára ujjongva közeledtek az istentelők hívek szerencsét és hosszú életet kívánva a község bölcseséinek. Az egyházi pedig, — a furrangosság eme kiapadhatlan forrása, — a jövőre nézve övrendszabályokat ajánlott, melyeket szó nélkül el is fogadtak.

Azóta a harang nyelvét, az esteli ájtatóság után minden nap, erős lánczczal és lakattal oda erősítik a tető keresztgerendájához. És ez beválik.

miután ez van az ő zászlójára is írva, ajánlja a költségvetés elfogadását. (Általános, élénk helyeslés.)

Kiss Albert, mint a függetlenségi és 48-as párt tagja, foglalkozik a költségvetéssel. A miniszter beszédével ez alkalommal nem akar bővebben foglalkozni; inkább a költségvetés hiányaira mutat rá. Legfőbb hiánya ennek a költségvetésnek, hogy a népoktatásra kevés van előirányozva. Ebből az előirányozott költségből nem lehet fejleszteni népiskoláinkat, újakat nem alkothatunk, tanároink anyagi helyzetét nem javíthatjuk. A tanítóképzők reformját ő maga is óhajtja mint, de nem azon a módon mint a miniszter. Nálunk kevés a tanítóképezdei növendék, mert erre a pályára csak a legszegényebb fiúk lépnek, azok, akik rá vannak szorulva arra, hogy tanulásuk ideje alatt is ellátásban részesüljenek. Ep ezért szükségesnek tartja, hogy az állam minél több alapítványt létesítsen, hogy minél több ifju lépjen a népnevelői pályára. Beszél a nőnevelés hiányairól. A középiskolákra terve, kíváncsi rá, hogy e tekintetben a miniszter a tanárképzésre mondottakat mint vizsi keresztül. Egyik főbajuk a tanároknak, hogy nagyon sok a helyettes tanári állás, s így előléptetésük lassu. A harmadik egyetem felállítását sürgeti, óhajtja, hogy a miniszter az általa ígértakat megvalósíthassa. A költségvetést megszavazza. (Helyeslés.)

Sréter Alfréd nem tartja helyesnek, hogy a közoktatásügyi bizottságnak, mióta Schwarcz Gyula mandátumát megsemmisítették, nincs elnöke, s így az kellő működést sem fejthet ki. Magára a közoktatási tárczára terve, azt legfontosabbnak tartja, azért az arra kiadott költségeket nem sokalja, mert ezek a költségek tulajdonképen csak kamatozó tőkék. A népoktatásról szól s azt mondja, hogy a néptanító csak úgy felelhet meg feladatának, ha neki legalább a minimum biztosítva van s nem aggasztja a jövő, mert tudja, hogy az állam nyngdíjáról is gondoskodik. Az 1840—50-től kezdve, ha tekintjük közoktatásunkat, akkor nagy haladást látunk, oly meglepő nagyot, hogy azt kell mondanunk, hogy meghajolunk e nemzet nagysága előtt. (Helyeslés jobbról.) A népoktatás államosítását nem ellenzi, de azért az iskolákat a felekezetektől teljesen elválasztani nem szabad. — A tanfelügyelői működésről szólva, kijelenti, hogy mióta tanfériák alkalmaztatnak ez állásokra, azóta az intézmény szemmel láthatólag jobb eredményt mutat fel. A költségvetést általánosságban elfogadja. (Helyeslés.)

Ezután felszólt Polonyi Géza.

Végül Tstb Aladár pártolta a költségvetést.

Samassa szózata.

— január 24.

Az egri érsek újlag haliatja hatalmas szavát. Egész terjedelmében itt közölt szózatának bizonyára legkiválóbb pontja az, melyben a haza iránti köteleességek hű teljesítésére int. „A hazának joga van elménkre, lelkenkre, munkásságunkra, joga, hogy mindenünket magának zálogul lekösse.”

Nagy és mély értelmű szavak ezek szemben azon követelményekkel, melyek a legközelebb lefolyt egyházpolitikai küzdelmek eredményeként törvényes intézkedésekül tekintendők és a haza iránti köteleesség jellegét veszik fel. Valóban ideje volt Eger kitűnő érsekének hatalmas hangját felemelni s papágát a haza iránti kötelmek hű és odaadó teljesítésére buzdítani.

A tavalyi püspöki konferenzia határozatából egy ötös bizottság közös pásztorlevelet dolgozott ki, amelyet azután az esztergomi primás és főpapok rendelkezésére bocsátott, hogy azt újév alkalmából egyházmegyéjükkel közöljék. A püspökök ezt a közös pásztorlevelet, amely az ujságok közléséből már ismeretes, csakugyan megbüldözték egyházmegyéjük papjainak. Samassa József egri érsek nem elégedett meg a közös pásztorlevél szövegének közlésével, hanem külön figyelmetetést is csatolt hozzá, amely bölcseségével és hazafias hangjával méltán sorakozik a kassai püspök szózatához.

Ez a szózat egész terjedelmében így hangzik:

Az a szeretet, amely engem, kedves testvéreim és fiaim, akik minden elismerésre méltóan buzgólkodtok hivatásom lelki javára, hozzátok fűz valhatatlanul, mindenkor, arra ösztönöz és buzdít, hogy a fentebbieken kívül, szokásomhoz híven, ez új év kezdetén kegyeletes ragaszkodástokért köszönetemet s s. beállott új évre legjobb üdvözléseimet a magam nevében s a magam szavaival is kifejezzem, amelyek egymás iránti viszonyaink szétépkedtetlen kötelekeinél fogva előttetek értékkel és hatályljal bírtak mindenha.

A magam szavaival, amelyek mindenkor figyelmes meghallgatásra és készséges akaratra találva, mélyebben hatnak lelkeitekre, a magam szavaival szoktam fejtegetni: mik a becsületes, bölcs és hivatástokhoz méltó életmódnak szabályai, feltételei.

A ki ezeket nem ismeri, beavatva lehet bár a legrejtelmesebb bölcsészet titkaiba, a gyakorlati életben csak tétovázóan révedez, igen sokszor a helyzetet, a követendő irányt tisztán nem látja, összeütközésekbe keveredik, a szélsőségek meredélyére sodródik, nem ritkán az igazságnak, az erényességnek színe alatt csalja, vagy másoktól csalni engedi magát. Nincs magával tisztában legtöbbször, mit kell követnie, mit kerülnie, mi lódomos, mivel tartozik az egyháznak, a hazának, embertársainak. Az új év beálltával a magam szavaival is buzdítalak tehát, hogy ernyedetlen gonddal, éber szorgossággal buzgólkodjatok hivatásom hitét teljes épségben, minden ártalom ellen megóvni, fentartani elmétek, lelketek minden erejével, a közjóért mindent megtenni, mindent elviselni kész lélekkel, embertársaitok javát, hasznát munkáljátok.

Teljes bizalommal várom is ezt tőletek, akik együtt viselve szent vallásunk terheit, mindenkor legerősebb támaszaim voltatok.

Azon legyen minden gondolkodástok és gondolatok, hogy hivatástokra ti több fényt árasztatok, mint az a ti rátok. Haason át a tudat mindannyitokat, hogy a halhatatlan dicsőségnek, melyre az Úr papjai felavatottak, egy az útja: a hívek üdvének megszerzése s biztosítása, hogy az elme és szív mindenjavával bővelkedjenek. A lelképásztor a maga körében biztosabb támaszt és a körön túl fényesebb dicsőséget nem találhat magának semmiben, mint a minő az a szeretet, melyet nyilvános életének jámborságával hivatásom kivív.

Legyetek azért, szeretet testvéreim és fiaim, az urnak hűséges szolgálói; de egész lélekkel, hű odaadással szerezzétek ezt az annyi-féle bel- s külbajoktól és válságos veszélyektől zaklatott hazát is, amely anyagi jótétéménnyel halmoz el, a jogok, az intézkedések, a szabadság, a dicsőség annyi javával boldogít. Mint nemrég is mondtam: nem azért szült, ápolt a haza, hogy ránk ne számíthatna, hogy csak kényelmünknek szolgálva, tétlen nyugalomra biztos menedékhelyet nyújtson, de a hazának joga van elménkre, lelkünkre, munkásságunkra, joga, hogy magának mindenünket zálogul lekösse.

Kérem Istent, hogy malasztjának kincseit kegyesen árasztssa ki rátok és hivatásomra s mindazt, a mit az ő nevében cselekesztek, áldásával tegye gyümölcsözővé.

IDŐJÁRAS.

Legnyomás: reggel 7 órakor 749.5 milliméter, délután 2 órakor 748.8 milliméter. Hőmérsék: reggel 7 órakor C° — 0.0, délután 2 órakor C° — 0.6. Szél iránya és ereje: reggel 7 órakor EN. 4, délután 2 órakor EN. 6. Felhőzet: reggel borult, ködös, délután borult, havas. Csapadék az utóbbi 24 órában: 2 milliméter havas eső.

IDŐJÓSLÁS.

A központi meteorológiai intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható.

— Január 25. —

Helyenként csapadék. — Fagyponthoz közeli hőmérséklet.

HIREK.

Január 25. Péntek. Róm. kath. naptár: Pál fordulás. — Protestáns naptár: Pál fordulás. — Izraelit naptár: Ros. Hachod. — Görög-keleti naptár (január 13.): Hermilau. — A nap két 7 óra 38 perczkor, nyugszik 4 óra 49 perczkor.

Szabadságharozó emléktárgyak országos muzeuma (színházépület II-ik emelet) nyitva van mindennap délelőtt 10—12 óráig, délután 2—5 óráig. Bemenet díjtalan.

Kölcsey-könyvtár nyitva van szerdán és szombaton 8—4 óráig és pénteken 11—12 óráig. Helyiség: Polgári iskola, földszint.

Január 27. Az aradi „Vöröskereszt” egyesület közgyűlése délelőtt 11 órakor (Méggyei takarékpénztár.)

Január 27. A Köcsy-Egyesület közgyűlése délelőtt 10 órakor (Városháza.)

Január 27. A tornaegyesület közgyűlése délelőtt 10 órakor (Városháza.)

Február 2. A közúti vaspálya és téglagyár részvénytársaság közgyűlése délelőtt 10 órakor.

Február 3. A „Széchenyi” gőzmalom részvénytársaság közgyűlése délelőtt 10 órakor.

Február 3. A hadastyán-egylet közgyűlése délelőtt 10 órakor a városházán.

Február 10. Az aradmegyei takarékpénztár közgyűlése délelőtt 10 órakor.

— Személyi hír. D o s s e w f f y Sándor csanádi megyés püspök tegnap reggel a fővárosba utazott.

— A hivatalos lapból. A király R e h á k Ödön pénzügyi tanácsos, nyugalmazott pénzügyigazgatónak, valamint törvényes utódainak sok évi sikeres szolgálatai elismerésül, a magyar nemességet „szemerjai” elnévvel díjmentesen adományozta.

— Rendkívüli ülése lesz f. hó 23-án Arad város közigazgatási bizottságának, melyre vonatkozólag főispánunk a következő meghívást bocsátotta ki: Arad sz. kir. város törvényhatósága közigazgatási bizottságának tagjait a f. hó 23-án délután 4 órakor tartandó rendkívüli közigazgatási bizottsági ülésre ezennel meghívom. Tárty: W e s z e l y István felebbezése építkezési ügyben. Arad 1895. év január hó 23-án. F á b i á n László s. k. főispán.

— Aradmegye monografiája. A Kölcsey-Egyesület titkári jelentése a következőkben emlékezik meg ezen nagy műről: Egyesületünk nagyszabású vállalatát, melyet Aradmegye és Aradváros törvényhatóságával, illetőleg közönségével egyesítve óhajttunk kivinni: Aradmegye és Aradváros monografiájának megírása csak lassu léptekben halad előre. — Oka ennek főleg abban rejlik, hogy a monografia írói: dr. J a n c s ó Benedek, dr. S i m o n k a i Lajos, dr. M á r k i Sándor, és dr. A l e x i György Aradról, a közvetlen érdeklődés köréből messze távoztak. Eddig dr. Márki Sándortól jelent meg egy kötet, dr. Simonkai Lajostól egy kötet; nyomdai munka alatt van dr. Márki történeti munkájának második kötete, mely február hó közepén fog az előfizetők kezébe jutni. Az előfizetők száma, sajnos nincs arányban a vállalkozás nagyságával, de megnyugvásunkra szolgál, hogy a monografiával hazánk története lesz gazdagabb s mint nagybecsű forrásunk a legkésőbb időkig értékes marad. — A monografiának pénzalapja jelenleg 5472.14 forintot tesz ki.

— Az ezredéves kiállítás előkészületei. A napokban hagyta el a sajtót „Az 1896-iki ezredéves országos kiállítás közleményei” címmel a kereskedelemügyi miniszterium kiállítási igazgatóságának legújabb jelentése az 1894-ik évben végzett előmunkálatokról. A jelentés közli az időleges kiállítások sorrendjét, a háziipari, néprajzi és műkedvelői csoportbizottságok programját; a kiállítás költségelőirányzatát, mely a bevételeket és kiadásokat 4.390.000 forintban állapítja meg; ismerteti a kiállítási építkezéseket, végül a kerületi bizottságok neveivel számol be. Az egész jelentés azt az öröndetes benyomást teszi, hogy a kiállítás előkészületei a legmegnyugtatóbb serénységgel haladnak.

— Nepszerű főispán. Szegedről írják: A tegnapi városi közgyűlésen történt. A függetlenségi párt egyik vezérszónoka: B a b ó Emil filippikált, kijelentvén, hogy a B á n f f y-kormányt ő és elvtársai nem üdvözlik, mert hát a főispáni had... Beszédét egy ideig nem folytathatta, mert az egész közgyűlés a főispán felé fordult s K á l l a y Albertet hatalmasan, lelkesen éljenezte. A vezérszónok csak hosszabb idő eltelével jutott szöhoz. Az új kormányt pedig Babó ur okvetlenkedése daczára is feliratilag fogják üdvözölni.

— Vasutunk köréből. Az aradi és csanádi egyesült vasutak igazgatósága V e c s e y József makói állomási pénztarost Aradra helyezte át.

— Népesedési mozgalom. Az elmúlt hétfelte kedvező születési és halálozási arányokat mutat fel. Született az elmúlt héten Arad város területén 35 gyermek és pedig 20 fi, 15 nő; az arány 38.7 pro mille. Ennek ellenében elhalt 21 egyén; 12 fi, 9 nő; az arány 21.2 pro mille.

— Szilágyi Dezső nyugdíja. A minisztereket és államtitkárokat az 1885. XI. t.-cz. 25. §-a szerint, amennyiben ezen minőségükben egyhuzamban legalább 3 évig szolgáltak, 4000 frt, illetőleg 2000 frt nyugdíj illeti meg, kivéve, ha másnemű korábbi államszolgálatuk hozzászámításával nagyobb összegre tarthatnak igényt, mely esetben azonban a nyugdíjösszeg 8000 frtnál nem lehet magasabb. Az utóbbi összegre nyílt meg Szilágyi Dezső volt igazságügyminiszter igénye is, akinek 25 évet meghaladó közszolgálat állott háta mögött távozása alkalmával. Szilágyi Dezsőnek a képviselőház elnökevé történt megválasztásával azonban szintén teljes miniszteri fizetésre (12,000 frt fizetés 2000 frt lakpénz) nyílt joga, ami, — mivel a képviselőház külön pénztárából s nem állami alkalmazás utánjár, — összefér a nyugdíjigénnyel. A képviselőház új elnöke azonban kijelentette, hogy az elnöki fizetés mellett a miniszteri nyugdíjra egyáltalán nem tart számot s azt nem veszi föl.

— Farkas Menyhért megszabadulása. Aradon sokan abban a hitben voltak, hogy Farkas Menyhért, a temesvári lottóhős, január 23-án szabadul meg a szeged-kerületi börtönből. Így voltak ezzel a hírrel Szegeden is. Számosan ott is állottak tegnap a börtön kijáratnál, várva a nagy férfit. Azonban csalódtak, mert Farkas Menyhért hétfőn d. e. 9 órakor szabadul meg, amikor is rokonai kíséretében Aradra utazik, hol asztalosüzletet fog nyitni.

— Mézesetek. Halifax ur néhány nap előtt csapodárságon kapta bájos nejét, Hó asszonyságot. Napsugár urával szerelmeskedett. A féltékeny férj provokálta a szélső házibarátot. A snájdig Nap a párbajban súlyosan megsebesült. Egyideig nem is jelenhetik meg az Ég korzóján. A boldogtalan menyecske bánatában megszakgatta szép, fehér köntösét s patakzó könnyei elmosták viruló szépségét. Tegnap reggel összebékültek ismét s az öreg Téli, a jóságos após örömben csillogó kristályszemekkel hullatta tele a földet.

— Jegyzőválasztás Nagylakon. Nagylak város legközelebb tölti be a megüresedett harmadik jegyzői állást. Mint halljuk, a nagylakiak erre az állásra B a j c s y Lászlót, Kunagotának kitűnő jegyzőjét szemelték ki.

— Fizetésképtelen aradi czégek. A bécsi hitelezői védegyelet egyszerre két aradi cég fizetésképtelenségét jelenti. Ezek a következők: D u s o h a k F. bejegyzett uri divatárú-tisztlet, F l e s c h I. kézmű áru kereskedő.

— Misézés a martirokért. P o p o n e a Eva és T e r i á n Anna, — a „Tribuna” szerint — gyűjtést rendeztek Nagyszebenben s az összegyűjtött pénzből 13 misét olvastattak az elítelt „martirok” egészségéért s „hogy az Isten őket minél hamarabb megszabadítsa a z s a r n o k m a g y a r o k b ö r t ö n é b ő l.” A megszökött „martirok”-ért eddig még nem mondtak miséket.

— Egy korty méreg. Osszezőrdült a szeretőjével S t e z á k Mihályné aradi asszony. Ez annyira elfacsarta bubánatos szivecskéjét, hogy tegnap déiben határ-utczai lakásán egy jó korty (két deczi) m a r ó l u g o t i v o t t meg. Allapota súlyos; a kórházba szállították.

— Komédiából — tragédia. A szegény részvétreméltó H o r v á t h Ödön műorás tragédiájának szomorú folytatása most szövídik a nagyváradi rendőrségen. A kabinetirodából visszaérkezett felségfolyamodványt, a melyben Horváth 2000 forintnyi köicsön kieszközölését kéri a királytól, a polgármester következő

megjegyzéssel tette át a rendőrkapitányi hivatalhoz:

Folyamodó megfelelő értesítése s a megnyiben szükségesnek talán, elmeállapotának alkalmas módon való megfigyelése végett kiadom.

A polgármester ezen átirathoz képest intézkednek ma délelőtt a rendőrségen. A szerencsétlen ember öcsöse Horváth Lajos huszártiszthelyettes következő sürgőnyt küldte tegnap Budapestről a rendőrséghez:

Kérem felelősségemre az ellőtt Horváth Odön elfogatását. Fentebbi Horváth nemesi család egyik ágának kitesztott sarja, ki nevem felhasználva már régebben megpumpolt másokat.

Az öcsös kérelmét Gerő Armin rendőrkapitány elutasította, mert a szerencsétlen Horváth Odön semmi olyat nem cselekedett, a mi letartóztatását szükségessé vagy indokolhatóvá tenné.

— Pollák bácsit meglopták. Van-e, aki Pollák bácsit nem ismeri? Az aradi orvosi hivatal mindig mosolygó, s nevetve zsörtölődő Pollák bácsiját, aki a félig nyers roast-boefet, meg Apponyt utálja módfelett, s a ki az előbbi kisütne egy tál szirban, az utóbbi megfojtaná egy kanál vízben? No hát a Pollák bácsit tegnap meglopták tizenegy forintig — o. értékben. A gyantja Keszler Béla borbélyra irányul, ki naponta jár hozzá, s ismeri a járását — szebekben is.

— Suhanczháboru. Lippáról írja levelezőnk, hogy az odavaló elemi iskola görögkatolikus tanulói a múlt szombaton, amikor ünnepük miatt vakációjuk volt, a templom előtt nagyon csinos kis verekedést rögtönöztek. Mics József borbélyinast ugyanis, akire apró boszantásai miatt nagyon haragudtak, Labasan Mojsze és Muntian Gyorgye vezetése alatt jól felfegyverzett nebuló-sereg fogadta, s repültek feléje a kövek gummi-parittyákból és suhancz-kezekből. Az egyik kő a borbélyinas füléhez csapódott és leterítette a szerencsétlen Mics Józsefet, akire ekkor bicskák kál rontottak az elemi iskolai hősök. Es ugy összeszurkálták a boldogtalant, hogy eszméletlenül maradt a földön. Ettől a garázdakölykök mégis megijedtek s gyorsan szétfutottak. A rendőrség azonban megtudta a bicskások nevét, és Labasan és Muntian az elemi iskola helyett most már a börtön falai között hűsölnek.

— Vidéki bűnkronika. Schmiéd Baldissár újszantánai lakostól — mint tudósítónk írja — a napokban több mint 100 forint értékű ruhaneműt loptak el ismeretlen tettesek. Az a legérdekesebb, hogy úgy követték el a tettet, hogy a ház falát bontották ki és ott hatoltak be. — Vidlie és Hajduk Togyer barakonyi lakosokat rajta kapták, a mint a Sulkowski hercegi uradalomból egy kocsit szerszámfát loptak el. Mindkettőt átadták a fenyítő bíróságnak.

— Labrakelt banknóta. A legnépszerűbb nótá: a banknóta. Gyorsan megkedvelik az emberek. Így történt, hogy Spielmann Albert aradi kereskedő fiatal hetese egy neki felváltás végett átadott bankóval utnak indult, eddig ismeretlen tájak felé.

— A katonatisztek egyenruhaviselése. A közös hadügyminiszter körrendeletet bocsátott a hadtestparancsnokságokhoz, hogy azok a tényleges tiszték és katonai tisztviselők, kiket egyetemi előadások hallgatására vagy gyakorlati kiképzés végett műszaki telepítvényekbe, vasúti vagy távirtdai intézetekhez kirendelnek, e foglalkozásuk idejében a polgári ruhát használhatják.

— Szilágyi beszédjének hatása. A hírlapírók küldöttségét tegnapelőtt fogadta a képviselőház elnöke. A sok kedves és hízegő nyilatkozat közt, amelyeket oly pazarul osztogatott az újságíróknak es volt a legtetszeletesebb:

„A hírlapírók a törvényhozásnak kiegészítő része.”

Egyik busgó hírlapíró társunk sietett értékesíteni ezt a kiváló hivatali a névjegyén, a melyre rányomatta:

RÁKÓCZY MÓR,
hírlapíró és a törvényhozás kiegészítő része.

— A szultán és a földrengések. Hogy mégis mozog a föld, még pedig néha nem a legnagyobb kerékvágásban, azt az utóbbi hónapokban

ismételten bizonyította. Konstantinápolyban, a hol ugy megrázta vén hátát, olyan rengéseket idézett elő, hogy házak omlottak össze s derék török szomszédjaink ugy tántorogtak as utcán, mintha soha életükben nem ittak volna egyebet szabadkai karcosnál. A magas porta hatalmas urát, a jó szultánt is gondolkodóba ejtette ez a dolog, s mikor mozgott fölőtte a Yildiz-kioszk, azt mondta:

— Ennek a fele sem tréfa.

S minthogy csakugyan nem tréfa, elhatározta egy nagy csillagvizsgáló létesítését, melyben nagy tudósokat alkalmas, hogy kisűssék, hogy mi baja van a földnek, hogy éppen Konstantinápolynál rázza meg a hátát. Talán ott viszket neki. A tudósoknak természetesen kötelességük lesz azt is megmondani előre, hogy mikor lesz földrengés.

— Mert — mondá ismételten a szultán tengerészeti miniszterének, ha ismét földrengés lesz, akkor inkább egy hadihajó fedélzetére megyek lakni.

— A háremet is odavisszük, óh padisah — kérdé a hadügyminiszter.

— No hát mit gondolsz? Természetesen — felelt a szultán.

A hadügyminiszter nem szolt a szultán előtt semmit, csak megvakarta a fülét. Hanem mikor kiért a palotából, akkor felsőhajtott:

— Akkor bizonyosan alszódunk!

— Keresd az asszonyt. Casimir-Périer ur, a francia köztársaság volt elnöke szép ember. A szeme s a bajusza olyan, hogy az asszonyok napokig róla ábrándoznak, ha meglátják. Hát még a párisi asszonyok! A párisi asszonyok szerették Casimir Périer urat, s Périer ur is szerette az asszonyokat. Az emberek szeretik a nagy események végső okait kutatni, s az asszonyokra mint végokra szívesen vezetnek vissza a dolgokat. Keresd az asszonyt! Cherchez la femme! Miért köszönt le oly hirtelen Périer ur? . . . Keressük az asszonyt! . . . S keresték . . . Es megtalálták. Madame de Périer közvetlen a lemondás után beadta a válókeresetét a férje ellen. Vajjon miért? A lemondás s a válás biztosan kapcsolatban van . . . A multkorában meghalt egy hírneves politikus, kit a francia kamara holta után azzal tisztelt meg, hogy özvegyének tekintély nyugdíjat szavazott meg. A pletyka azt híreszélte az esetről, hogy a nyugdíjat a köztársasági elnök eszközölte ki. Miért? kérdezte kíváncsi világ. Keresd az asszonyt, volt rá a felelet. Az elnök ur nem csak a férjnek volt jó barátja, hanem az asszonynak is . . . tudjuk már az efféle dolgokat. A pletyka az elnöknek fülébe jutott. De nem akart világraszóló botrányt előidézni, rávetta férjét, hogy mondjon le. S az elnök ur lemondott, a válóper megindult, Faure Felix lett az elnök, Franciaország óriási válságnak néz alébe . . .

— Hová lett a rézüst. Disznót öletett tegnap Pfiintner Jenő városi italmérési hivatalnok. Délután kezdtek a munkához a mészárosok és hat óra felé már a kolbászneműek készítésére került a sor, mikor észrevették, hogy a nagy rézüst eltűnt az udvarból. Hiába volt minden keresés, a rézüst nem került elő. Most a rendőrség dolga kinyomozni a vakmerő tolvajt, ki zárt udvarból, közvetlen a ház elől ellopta a rézüstöt.

— Telefon. Az egri telefont végre sok vajdás után átadták a közforgalomnak. Mindennap hoinapra halasztották a megnyitást, végre tegnap elhangzott az első „Halló” s azóta zúgnak-búgnak a dróthálózatok.

Az első „távbeszélő” az öreg városzavdalt, asaz hogy csak akart lenni. Mikor a kagylóhos közeli-tett, ráfordult a kezelő:

— Mit akar beszélni?

— Mi köze ahhoz magának!

— Igenis van közöm, mert mindenféle haszontalanságokkal nem engedem koptatni a drótokat!

S nem hagyta osengetni.

— A koplalás titka. Vig poharazás között bucsuztatta a főváros legsohneidigebb ezredének tisztikara a mult hó utolsó napján az ó-évet. A hangos vigassággal telt levegőbe, amikor a fesztelen jókedv tetőpontját érte, egy furcsa kérdés járt nagy nevetés közt, szájról-szájra. Nevetett az egész társaság, a széles jókedvtől vigyorogni kezdtek a felszolgáló „Oficiere-Dienerek”, még az ezred volt nagyjai, a csaták hősei is mosolyogva tekintettek alá aranykeretes rámaikból arra a fiatal tisztre, aki a legnagyobb vidámság közt is olyan józan, hogy arra kíváncsi: mennyi ideig tud az ember étel és ital nélkül meglenni? A mikor a nagy nevetésnek vége szakadt, a

jókedvű társaságban egymást kergette a sok válasz. Mondtak egy-két, sőt három napot is. Volt olyan, ki öt-hat napot mondott, de valamennyi kaczagva ajánlotta fel a próbát a kíváncsi kérdezőnek. „No fiacskám én tizen-négy napig böjtölök a te kedvedért — szolt közbe a fiatal kapitány” . . . és az új év napján tényleg megkezdte koplalását. Tizen-négy napig koplalt egy huzamban, közben rendes szolgálatát végezve, a nélkül, hogy ereje megfogyatkozott volna. A mikor pedig letelt a két hét, újabb két heti böjtöt szabott maga elé, csak naponta egy csésze teát kérve. Az újabb két hétből tegnap telt el egy hét s a kapitány 96 kiló súlyából 13 kilót veszített. Még egy hét, s Succi és Tanner csoda italukkal örökre eltűnhetnek a feledés homályában.

— Pályázatok. Jegyzői állásra a szabadkai törvényszéknél 2 hét alatt; hivatalosolgi állásra a budapesti pénzügyigazgatóságnál 8 hét alatt; albírói állásra a kaposvári járásbírósnál 2 hét alatt; aljegyzői állásra ugyanott 2 hét alatt; utmesteri állásra a beszterce-naszód-vármegy államépítészeti hivatalnál 6 hét alatt.

—x— Káprázatos szépségű ajándék vár mindenkire a ki a Pesti Naplóra február 1-től fogva előfizet. A Pesti Napló karácsonyi ajándéka, a mely az egész világsajtóban méltó feltűnést keltett, megküldetik a nevezett lap kiadóhivatala által különös kedvezményképpen azoknak is, a kik most lépnek be előfizetőik sorába. Ez ajándék áll egy remek kötetből, a melyben 80-nál több ragyogó szinompájú kép ékeskedik, a világirodalom mestereinek művei mellett, s ezen kívül 2 gyönyörű sok színű képből, (Káprázatok és Mese a boldogságról.) a mely disszül szolgál minden szalóznak. A Pesti Napló reggeli és esti lapja együtt küldve egy negyedévre csak 8 frt 50 krba kerül. Az ajándékra igényt tarthat mindenki, a ki legalább egy negyedévre előfizet.

HYMEN.

Ivankovics Ernő eleki gyógyszerész a napokban esküdött örök hűséget a makói ev. ref. templomban Dorka Erzsébet urnőnek.

Drechlinger Lajos f. hó 29-én esküszik örök hűséget Pusztá-Kaszaperen özv. Iritz Aronné szép leányának: Gizella kisaszonynak.

EGYLETEK, TÁRSULATOK.

(*) Az országos vörös kereszt egyesület. ki eszt. miklósi fiókja f. hó 20-án tartotta rendes évi közgyűlését mely alkalommal a tisztviselő kar és választmány megválasztatván, elnöknőnek Böhm Józsefné szül. Vársárhelyi Julia, elnöknek Herold Rezső, alelnöknek Steinitzer Károlyné, alelnöknek Vlacsil Károly, pénztárosnak Pech Sándorné, jegyzőnek Nyári Vilmosné, orvosnak Kronstein Vilmos dr., és Pollák Mór dr. választmányi tagoknak özv. Kneffel Károlyné, özv. Valter Mária, özv. Kornely Sándorné, Vinter Ferencné, Nikora Szerb Mária, dr. Kronstein Vilmosné, Döre Gusztávné, özv. Smidt Mária, Moskovitz Johanna, Frösster Katalin, Kovács Jakabné, Sütő Józsefné, özv. Bukovacs Pálné, dr. Löwinger Miklósné, Bartha Istvánné, Domonkos József, Fischer Antal, Kneffel Lajos, Vrede György, Verbus A., Szöke Ferencz, Kraváth Péter és Reich József választattak meg. A közgyűlés befejeztével az elnöklő vendégszerető házában megvendégelte a gyűlésen részt vett egyleti tagokat, mely alkalommal Herold Rezső élette az elnöknőt, kinek főképen köszönhető, hogy az egyesület oly sikert ért el, melyért a mult évben a vörös kereszt egyesület igazgatósága nevében gróf Csokonits Endre által a tisztviselő kar és a választmány sikeres működéséért elismeréssel lett kitüntetve.

(*) Az aradi pinczerek közgyűlése. Az aradi pinczér-egyesület tegnap tartotta meg évi rendes közgyűlését Huszó István elnöklété alatt. A régi tisztikart újból megválasztották. Goldberger Bertalan titkár azt az indítványt tette, hogy a pinczér-egyesület által rendezendő bál jövedelmét felerészben a nyugdíjalap, felerészben a pinczér segélyező-egyesület javára fordítsák. Ezzel szemben Czóbel Hermannak azt az indítványát fogadták el, hogy az egész jövedelem a nyugdíjalap javára fordíttassék.

MULATSÁGOK.

Farsangi naptár:

Január 26. Az első aradi iparosok betegsegélyező-egyletének táncvizsgálma (Vadember.)
 Január 26. A háziéred tisztikarának táncosztály a városi tiszti kaszinóban.
 Január 26. A nagyhalmági olvasó-egylet táncosztály.
 Január 26. A kurtics izraelita nőegylet táncosztály.
 Január 27. Az aradi kereskedő ifjak házi estélye (Nádor szálloda.)
 Február 1. Özv. Somogyi Józsefné növendékeinek táncpróbája (F. hér Kereszt.)
 Február 2. Tanítók társas estélye és táncvizsgálma (a polgári iskola dísztermében.)
 Február 2. Iparosifjak bálja (Iparosház.)
 Február 2. Az új-aradi ifjuság táncosztály.
 Február 2. A vingai ipartestület táncosztály.
 Február 3. A beéli tűzoltó-egylet táncosztály.
 Február 9. Az aradi tornászok társasestélye a Krispin-teremben.
 Február 15. Az aradi polgári jótékony nőegylet jelmusbálja (Fehér Kereszt.)
 Február 16. A kurticsi olvasó-egylet táncosztály.
 Február 24. A szárnyaskerekű dalnok álarozos bálja a Fehér keresztben.

(=) A nő-egylet jelmezestélye a jövő hó 16-án lesz a „Fehér Kereszt” nagytermében. A hölgyek nagyrészt dominóban, s álaroz alatt jelennek meg. A férfiak álaroz nélkül, jelmezben vesznek részt a táncmulatságon, mely felette kedélyesnek ígérkezik.

(=) Az aradi tanítók és tanítónők régebben igen sikerült pikniket rendeztek, a melyekre a közönség még mindig kellemesen emlékezik vissza, sőt többször lett hangoztatva az az óhaj, hogy ezen kedves kis mulatság ismét napirendre kerüljön. Eme óhajnak eleget téve, elhatározta a tanítóság, hogy szerény „Segély-alapja” javára f. évi február hó 2-án hangversenyyel, mulattató előadással s táncozzal egybekötött zártkörű társasestélyt fog rendezni a templom-utcai polgári fiúiskola dísztermében és mellékhelyiségeiben. A közönség köréből is számos lelkes urhölgy és az intelligencia minden szépért és nemesért buzduló fiatalsága megígérte közreműködését. Mint értesülünk, a hangversenyre sikerült az előkészítő bizottságnak több hölgyet is megnyernie, kiknek neveit s a műsört a legközelebb fogja hozni. A táncmulatság rendezésére szíves volt vállalkozni T. Deschly Viktor s a lelkes fiatalság, mely is holnap már szétküldi a meghívókat s a részletes programot. Zemplényi Sándor fogja a büffét rendezni, melyhez az izletes ételeket a társasestélyt pártoló urhölgyek fogják szolgáltatni.

(=) Köszönetnyilvánítás. Az aradi könyvnyomdászok egylete által január 20-án rendezett jótékony-célú táncvizgalmon a következő urak voltak szívesek felülfizetéseikkel jótékonytáncot gyakorolni: Réthy Lipót 3 frt, Muskát Miksa 3 frt, Réthy Viktor 2 frt, Földes Soma 2 frt, „Nyomdász-egylet-társaság” 2 frt, Huzó István 2 frt, „Jókedv” asztaltársaság 2 frt, Muskát Béla 1 frt, Sugár József 1 frt, Varga József 1 frt, Bossik György 1 frt, Horváth Vilmos 1 frt, Sebők Jenő 1 frt, Ifj. Késmárky István 1 frt, Weixelbraun N. 1 frt, Franke Tivadar 80 kr, Hamedli Ferencs 50 kr, Barth Lajos 50 kr, Bing Vilmos 50 kr, Ménesi Antal 50 kr, N. N. 50 kr, Eliás József 30 kr, Valter Ferencs 30 kr. Fogadják ezen urak az aradi könyvnyomdászok egyletének nevében legőszintébb köszönetünk nyilvánítását. A rendezőség.

SZÍNHÁZ, IRODALOM, MŰVÉSZET.

A színház műsora:

Január 25. (Péntek) Csiterás, operetta.
 Január 26. (Szombat) Éva grófné, színmű, Voss Richardtól. (Előszór.)
 Január 27. (Vasárnap) Délután: A primadonna, bohózat; este: Bukow, a székelyek hóhéra, színmű.

* III. Richard ment tegnap este másodszor, nagy közönség előtt. A czimszerapben Gál Gyula ismét nagy effektust csinált, és sok tapsot kapott. A többi szereplők a régi jők voltak.

* Török Irma marad. Török Irmáról a nemzeti színház rokonzenészei fiatal tagjáról azt írta néhány nap, hogy összeházasodott az igazgatósággal és szerződés felbontását kérte. A hír nem való. Maga F. Esteti ch gróf igazgató kereste fel a művésznőt, hogy megkérdezze, tényleg bántották-e? Török Irma azonban kijelentette, hogy semmi olyan nem történt, a mi a távozásról szóló hírt igazolná. A

lapok újabb híre szerint Ujházy Ede német színpadra akar lépni. — ha ugyan ezt a hírt is meg nem czáfoják.

TÖRVÉNYKEZÉS.

Hírek a törvényszékről.

— A szóbeliség. —

A szóbeliség életbe léptével megalakult már az aradi kir. kir. törvényszéken is a felebezési tanács.

Ezen tanács elnökségét Ott rubay Károly kir. törvényszéki elnök vállalta magára. Tagjai a tanácsnak Fábrián Lajos és Daniell Lajos törv. bírák.

A felebezési tanács már három ízben ülésezett s elintézté eddig 14 felebezeést. Az üléseken mindannyiszor nagy és érdeklődő jogász hallgatóság gyűlt egybe, kiknek egyhangu véleménye, hogy az új szóbeli tárgyalás a fellebbevitelnél rendkívül előnyös, annál is inkább, mert gyorsan lehet elintézni az ügyeket.

Különb az ülések vezetésével, valamint a tárgyalások menetével minden tekintetben megvolt mindenkor elégedve a hallgatóság, a mely kvalifikációjánál fogva autentikus.

Az új felebezési tanács két bírát vont el a polgári ügyek referálásától és így hozzájárulva, hogy egy a közel múltban nyugalomba vonult, csak két bíró maradt erre a részszorra.

Ott rubay Károly törvényszéki elnök már meg is tette a lépéseket két törvényszéki bíró minél előbbi kinevezetésére.

§ Revolverező szerelmes. Kiss András aradi lakos együtt élt Pártét Antalnival nem az isten szentesítette törvények, hanem csak a saját szerelmes belátásuk szerint. Történt azonban, hogy a vadházasságban élő szerelmesek — miért lettek volna ők kivételek — összevesztek. Mindazok, kik azt hiszik, hogy ezzel a történettel van fejezve, feltétlenül csalódnak. Kiss András 1894. november 19-én setét gondolatokkal és egy megtörtött revolverrel kiment a Tököl-téri piacra, hol haragos aszsonya árulni szokott. Ott azután kétszer lőtt reá, de nem találta, mire a rendőr odasietett a vérengző ember a saját szájába sötötte a revolver harmadik töltényét, de nem halt meg. Tegnaptartották meg ez ügyben a végtárgyalást, hol Szilvásy László dr. szép beszédet mondott vádlott mellett, mely után a törvényszék visszavonult tanácskozárra. Az ítélet Kiss András egy évi börtönnel sújtotta, mely ítélethozatalba bele is nyugodott, hálákosodva a védőnek. Az ügyész felebebezté.

§ A két Drágos. A múlt év augusztusában történt, amint annak idején „Véres kalálka” czíműn meg is írtuk. Az eset a következő: A brusztrai lelkész kalákát rendezett, mely emberhalállal végződött. — Történt, hogy a két Drágos, Traján és Tolanie összetűzött a mulatság folyamán Paszk Gyorgyival. A szóvita után Paszk fenyegetőzve távozott: — Majd megbánjátok ti ezt még, rátok gyujtom a házat!

A két Drágos utána ment, mert ismerték a nemzetiségbeli emberük „csinye mintyé”-jét és odakünn verni kezdték. Ez a verekezés Paszk Gyorgyera halállal végződött.

Az aradi törvényszék tegnap ítékezett a két gyilkos felett, egyenkint négy-négy évi fegyházra ítélve őket.

§ A lelei csárdában. Összeültek a kóbor cigányok a lelei csárdában és mint mondani szokták, lukullusi lakomát rendeztek. Feltűnt ez a közönségi bíróknak, ki épen ezért kérte tőlük igazolványukat. Kettő közülök nem bírta igazolni magát, miért letartóztaták őket, annál is inkább, mivel lopott tárgyakat is találtak náluk. Lakatos Fáni, egyik tagja a kóbor cigányseregnek, 10 forintot adott a bírónak azzal az ajánlattal, hogy ereszsze szabadon a két letartóztatott kollegát. Vesztegetés vétsége miatt három havi fegyházra ítélték tegnap.

§ Ezért is, azért is. Nem tudni mért, de fagyut lopott Lipcsey István aradi csirkefogó, Heller Bernátnétól. Ness nélkül indult ragadmányával az éjszakának, Pless Alfréd

azonban mégis észrevette, s utána iramodott. Am szerencsétlenségére, mert a tolvaj futás közben egy karóval úgy főbe sújtotta, hogy vérben rogyott össze. A tettest a csendőrség elfogta. Az aradi kir. törvényszék Lipcseyt betöréssel lopásért és súlyos testi sértésért három és fél évi fegyházra ítélte.

TÁVIRATOK.

Az igazságügyminiszter mandátuma.

Budapest, január 24. (Saját tud. táv.) A dunaszerdahelyi választókerületnek egy monstre deputációja tisztelgett ma a képviselőházban Erdélyi Sándor igazságügyminiszternél, akit fölkért, hogy a kerület mandátumát vállalja el újra. A küldöttséget Bartol Aurél földbirtokos vezette, a ki egyben üdvözölte is jelöltjüket miniszterre történt kinevezetése alkalmából.

Erdélyi igazságügyminiszter jelezte liberális álláspontját s azt, hogy ő csak ebben az irányban fog működni továbbra is. Ha választói ebben az értelemben kínálják meg őt a mandátummal, ebben az esetben készséggel, sőt háláosan fogadja azt.

A miniszter a fogadtatás végén, amely végig szívélyes jellegű volt, a küldöttséget ebédre hívta meg.

Dunaszerdahely, január 24. (Saj. tud. táv.) Erdélyi Sándor igazságügyminiszter ellen felléptetik Kossuth Ferenczet, kit holnap kér föl külön küldöttség a mandátum elfogadására. A néppárt titokban dolgozik s utolsó napon állít jelöltet.

Elnökváltozás a kaszinóban.

Budapest, január 24. (Saj. tud. táv.) A kaszinó tagjai közül 600-an írásban kérték föl Károlyi Istvánt, hogy a kaszinó igazgatójává megmaradjon. Károlyi a kérés teljesítését megtagadta. Két társ: Széchenyi Béla és Szabó Miklós szintén lemondtak. Az új jelöltek Eszterházy Mihály, Andrássy Aladár és Szapáry Géza.

Jelenet a folyosón.

Budapest, január 24. (Saj. tud. táv.) Ismeretes Károlyi Gábornak a szerencsétlensége, hogy a Ház ülései alatt legtöbb baja van vele az elnöknek. Károlyi ma jött be először a Házba s a folyosón egyszerre csak elrohog mellette Szilágyi.

— Kegyelmes Uram, Kegyelmes Uram, már meg sem akar látni? — szaladt utána Károlyi Gábor.

Szilágyi mosolyogva jegyzi meg, czélozva Károlyi sűrű közbeszólására s az azok nyomán járó elnöki rendreutatisókra:

— Hiszen mi még találkozunk...

— Épen azért akartam már előre a gráciádba ajánlani magamat.

Az unalmas füstös folyosó egy időre földértült s egész végtében egyébről sem szólottak, mint erről a jóízű szóváltásról.

Munkás tüntetés.

Budapest, január 24. (Saját tud. táv.) Ezer foglalkozás nélküli munkás a gyárak előtt a »Marseilles» éneklésével tüntetett, azután a képviselőház elé akart vonulni, de a rendőrség a tömeget nagy erőfeszítéssel megakadályozta. Többeket letartóztatott.

Szilágyi köszönete.

Pozsony, január 24. (Saj. tud. táv.) Szilágyi táviratilag megköszönte választóinak üdvözlőket.

A bánya kincse.

Selmeczbánya, január 24. (Saj. tud. táv.) Az ujonan üzembe vett Ferencz József tárnában eddig mintegy fél millió értékű aranyra és ezüstre bukkantak. Az állam eddig mintegy 262 kilogramm ezüstöt és 27 kilogramm szinaranyat váltott be 57,000 frt értékben.

Megczáfolt híresztelés.

Halas, január 24. (Saj. tud. táv.) A szocialista lázító röpiratok terjesztését a rendőrség megczáfolja.

Ferencz Ferdinánd fhg. és Klementina fhgnő Bécsben.

Bécs, január 24. (Saját tud. táv.) Ferencz Ferdinánd főherceg tegnap este Budweisből ide érkezett. Klementina koburgi hercegnő Abbáziából ide visszatért.

A bolgár új fogyasztási adó.

Bécs, január 24. (Saj. tud. távirata.) Az Ausztria-Magyarország és Bulgária között a bolgár új fogyasztási adó behozatala folytán támadt érdekellentétek kiegyenlítése ez ügyben bekövetkezett fordulat folytán egyáltalán nem látszik kizártnak. Ama válasz, melyet a bolgár kormány a külügyminisztérium tiltakozására adott, nem volt ugyan teljesen kielégítő, de tekintettel arra, hogy a bolgár kormány nagyon engedékenynek mutatkozik, és hogy az osztrák-magyar közös kormány az új fogyasztási adó eltörlésére vonatkozó követelésénél csak az volt a célja, hogy a Bulgáriában levő osztrák és magyar kereskedők érdekeit megóvja, egyébként pedig az új fogyasztási adó behozatala tisztán Bulgária belügyének tekintendő, remélhető, hogy legközelebb ezen ügy békés meggyezés nyer.

A király lemondási szándéka.

Brüsszel, január 24. (Saj. tud. táv.) A király lemondási szándékát koholmányok nyilvánítják.

Orosz tiszték a bolgár hadseregben.

Szófia, január 24. (Saj. tud. táv.) Két orosz őrnagy belépett a bolgár hadseregbe alezredesnek. Egyikük Gurjén, az, ki Battenberg fejedelmet a tróntól megfosztásakor a határra kísérte.

Elfogott papok.

Róma, jan. 24. (Saj. tud. táv.) Tizennégy katolikus papot Varsóban elfogtak. A pápa az orosz ügyvivőtől e tárgyban felvilágosítást kért.

Randolph Churchill. †

London, január 24. (Saját tud. táv.) Randolph Churchill lord ma reggel hosszabb betegeskedés után meghalt.

KÖZGAZDASÁG.

Budapesti áru és értéktőzsde.

— Gyenes és Balog cég jelentése. —

Budapest, január 24.

Gabonaüzlet: Buzát ma mérsékeltten kínáltak, a vételkedv szintén mérsékelt

volt, az irányzat csendes lett, elkelt 12,000 mm. változatlan áron. Eladások;

	mmassa	kg	frt
Tiszavidéki	100	82.	6.35
"	300	81.	6.85
"	200	81.	6.82 1/2
"	200	80.	6.80
"	250	79.	6.85
Pestvidéki	500	80.	6.70
"	300	79.	6.60
"	200	79.	6.70
Bánáti	1200	79.	6.70
"	200	79.	6.80
Fehérmegyei	1300	80.	6.75
Beoskeréki	3000	79.	6.70
Ó-Beoszei	2150	78.	6.75
Zab	200		6.10
"	200		6.07
"	100		6.—
"	100		5.92 1/2
"	150		6.90

Határüzlet: Amerikából lanyhább árfolyamokat jelentettek, nálunk azonban változatlanul indult az üzlet buzában tekintettel a gyenge üzletmenetre úgy zárult is. — Tengeri szintén változatlanul indult de később, az élénk vásárlási kedvre emelkedett.

Zárul 11 órakor

Buza márczius—április 1894	6.99—7.—
Buza szeptember—október 1894	6.61—6.62
Tengeri május—június 1894	5.56—5.8
Tengeri őszre	6.26—6.27
Zab márczius—április 1894	6.02—6.04
Zab őszre	6.02—6.04
Káposzta-repoze	10.70—10.75

Külföld: New-York: buzára 3/8—5/8, tengerire 1/4—5/8 lanyhább, Chicago: buzára 5/8—tengerire 1/2—1 1/8 lanyhább, Páris szilard, London lanyha, Liverpool változatlan.

Ertéktőzsde: Ma nemzetközi papirokban igen csekély üzlet fejlődött, míg a helyiek igen élénkek voltak, a különösen villamos vasut, s a rima-murányi részvény emelkedtek pár frttal.

Zárul 11 órakor:

Osztrák hitelrészvény	414.40
Magyar hitelrészvény	506.—
Osztrák államvasut	398.50
Rima-Murányi	98.—
Déli vasut	105.—

— Budapest-kőbányai sertéskereskedelmi csarnok. 1895. évi jan. hó 23-án. Hizott sertés árak: 1. Magyar első rendű: 1. Öreg nehéz (páronként 400 kg-ron felüli súlyban) 41.5—42. krig. Öreg közép (páronként 300—400 kilogramm súlyban) 41.5—42. krig. Fialat nehéz (pkiut 320 kg-ron felüli súlyban) 43.—44. krig. Fialat közép (pkiut 251—320 krig súlyban) 43.—43.5 krig. Fialat könnyű (pkiut 250 kg-ron terjedő súlyban) 43.—44. krig. II. Magyar sertés: Nehéz (páronként 280 kg-ron felüli súlyban) 41.5—42. krig. — Közép (pkiut 220—280 krig. súlyban) 42.—42.5 krig. — Könnyű (pkiut 220 krigig terjedő súlyban) 43.—44. krig. — Szerbiai: Nehéz (pkiut 260 kg. felüli súlyban) 42.—42.5 krig. Közép (páronként 220—260 krig. súlyban) 42.—42.5 krig. — Könnyű (páronként 220 krigig terjedő súlyban) 40.—42.— krig. Sertéslétszám 1895. jan. hó 21-én volt készlet 116,088 darab. 1895. jan. hó 22-én felhajtott: 1837 darab. 1895. jan. 22-én elszállított: 1266 drb. 1895. jan. 23-án maradt készletben 113,659 drb. — A hizottsertés üzletirányzata: Lanyha.

Szeszüzlet.

— Január 24. —

Mai jegyzéseink: Készaru nagyban nyers szesz 52.75 kishinyon 58.— hordó nélkül per 100 liter % belesértve 35 frt fogyasztási adót.

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru és értéktőzsden.

Budapest, 1894. január 24.

Magyar aranyjárdék 4 1/2%	124.25
Magyar koronajárdék 4%	99.—
Magyar arany 4 1/2%	128.—
Magyar ezüst 4 1/2%	103.—
Magyar keleti vasut 1876.	125.75
Magyar földtehermentesítési kötvény	98.25
Magyar italmegváltási kötvény	101.25
Horvát-szalvon földtehermentesítési kötvény	98.—
Magyar nyereséj-sorsjegy kölcsön	158.—
Tiszszabályozási és szegedi kölcsön	144.—
Osztrák papírjárdék	100.25
Osztrák járdék ezüst	100.25
Osztrák járdék arany	126.25
Korona járdék	100.75
1860-ki államsorsjegyek	152.—

Osztrák-magyar bankrészvény	1060.—
Magyar hitelbank részvény	504.—
Osztrák hitelintézet részvény	414.—
Osztrák-magyar államvasut	397.75
20 irankos arany (Napoleonkor)	9.87
Német birodalmi márka	60.90
London	124.45
Páris	49.40

Budapesti gabnatőzsde.

— Az „Aradi Közlöny” távirati tudósítása. —
Budapest, január 24. d. a. 5 óra.

F	a	j	Irányzat	100 kg. ár
				[frttól] frtig
Buza bánági új				6.50 6.75
Buza tiszavidéki				6.55 6.80
Buza pestvidéki				6.50 6.75
Buza fehérmegyei				6.50 6.75
Buza bácskai				6.60 6.85
Roze új, I-od rendű				5.45 5.0
Roze új, II-od rendű				5.40 5.45
Arpa takarmány				5.30 6.15
Arpa égetni való				6.30 6.80
Arpa sörfőzdei				7.15 8.15
Zab				5.90 6.35
Tengeri bánági				6.10 6.15
Tengeri máncsmű				6.— 6.05
Káposzta-repoze bánági				— —
Köles				6.20 6.80
Buza szept.-okt.				6.62 6.64
Buza márcz.-ápr.				6.93 7.—
Buza máj.-jun.				5.58 5.90
Roze szept.-okt.				6.27 6.29
Tengeri jul.-aug.				— —
Tengeri aug.-szept.				— —
Tengeri októberre				— —
Zab márcz.-ápr.				6.02 6.04
Zab szept.-okt.				— —
Káposzta-repoze aug.-szept. 1894.				10.70 10.90

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

L Auról. (Arad) Ezt a témát ön előtt megírta már egy Bársony István nevezett úri ember, a ki bizonyára tud csak nem olyan jól írni, mint kegyed. Eltettük a papirkosárba.

G. K. (Arad) Mi is jól mulattunk rajta. De ne bántuk! A másokra annak idején ráke rd a sor.

VIZJELZÉS.

1894. évi január hó 24-én reggel 8 órakor észlelt viszállások, időjárás és hőfokok a marosi és tiszai vízmérőzém.

Észlelési állomás	Hőmérő	Időjárás	Viszállás	Mérgesség
			oztimétr.	oztimétr.
Gyulafehérvár	+ 2°	havas	+ 103	—
Arad	—	borult	— 84	—
Makó	— 1°	felhős	+ 20	—
Szeged	—	havas	+ 189	—
Gurahonoz	+ 3°	havas	+ 120	—

A + jel a 0 feletti hőmérsék és vizzállásokat jelöl.
A — jel a 0 alatti hőmérsék és vizzállásokat jelöl.
Arad, 1894. január 24.

A. m. kir. fölyammérősi hivatal.

Aradvárosi

színház.

Evadberlet
112. szám.

Havibérlet
12. szám.

Pénteken, 1895. január 25-én

A c z i t e r á s.

Eredeti opetette 3 felvonásban. Írta: Murai Károly. Zenéjét szerette: Konti József.

SZEMÉLYEK:

Kukurillo, kormányzó	Rónaszéki.
Kukurilla, a felesége	Pajor Agnes.
Kukurilli, a leányuk	Révicsky E.
Rikárdó, bujdosó királyfi	Mezey M.
Arisztó, Rikárdó hive	Csatár Gy.
Pabló, csterásé	Hunyady J.
R. zetta, a kedvese	Sugár A.
Gól Tamás, titkos rendőr	Sólyom L.
Pól Tamás, titkos rendőr	Foriss P.

Kezdeté 7 órakor.

IDEGENEK NÉVSORA.

— Január 24. —

Magyar Korona szálloda: Csiky Mihály körjegyző, Sistarovecz.

Felölös szerkesztő: Vass Géza.

Érettségi vizsgát tett

fiatal ember azonnali be-
lépés mellett megfelelő
állást keres.

67. 1—1
**Bővebb értesítés nyerhető a
lap kiadóhivatalában.**

25454/1894.

Pályázati hirdetmény.

A nagyméltóságú m. kir. honvédelmi miniszteriumnak 70807/94. sz. intézkedése nyomán ezennel közhírré tétetik, hogy háború idején a katonai élelmező tisztviselőkben beálló nagyobb szükséglet fedezhetése céljából, és hogy a katonai élelmező szolgálatra alkalmas egyének a népfelkelésről szóló 1886. évi XX. t. cz. 9. §-a és a népfelkelési utasítás 5. §-a értelmében már békében kijelölhetők legyenek a népfelkelő kötelezettségben álló azon állampolgárok, kik népfelkelő kötelezettségüket háború idején élelmező tisztviselői minőségben óhajtják teljesíteni, ezen hadi szolgálatra már békében megfelelő kiképzést nyerhetnek, ha erre önként jelentkeznek.

A felvételi feltételeket tartalmazó részletes pályázati hirdetmény a városi levéltárban 157/1894 irattári jel alatt van elhelyezve, hát azt az érdekeltek betekintheik.

Arad, 1894. december hó 21.

A városi tanács.

1462/95.

Felhívás.

Az eb-adó és ebtartásra vonatkozó 3067/890. sz. a. szabályrendelet 9—16. §-ai értelmében felhívatik Arad sz. kir. város ebtartó közönsége, miszerint eb-adó vallomását legkésőbb január hó 31-ig az adóügyi osztálynál beadja és a szabályszerű eb-adót az adóügyi osztálynál nyereendő utalvány alapján legkésőbb ez évi február 15-ig kifizesse, mert 1895. évre érvényes eb-adójegygyel el nem látott kutya gazdája a szabályrendelet 36., 37. §-ai értelmében 10—20 ftig terjedhető bírsággal fog büntettetni.

Arad, 1895. január hó 22-én.

A városi tanács.

136/1895. p. m.

Hirdetmény.

Azok, kik az 1895. évre tenyésztésre ingyen selyempetét kívánnak, felhivatnak, hogy a polgármesteri hivatalnál jelentkezve neveiket s a kívánt pete mennyiségét az ott kitett ivre feljegyezzék.

Kik később jelentkeznek kevesebb petére tarthatnak igényt.

A jelentkezők kötelezik magukat a peték átvételére.

Az ingyen petéket átvevők kötelezik magukat.

1. Másból petét el nem fogadni.

2. Minden termett gubót beszállítani a hozzá legközelebb eső kir. beváltó-intézethez, mely a pete kiosztás alkalmával megjelöltetik. A gubók tekintet nélkül arra, hogy puha, vagy dupla gubók-e, kiként egy forintjával váltatnak be, csak a külsőleg fekete gubók, mint teljesen haszonvehetetlenek fognak 10 krajczárjával beváltatni.

3. Azok akik a termett gubókat bárki másnak eladnak, egy később meghatározandó összeg erejéig meg fognak büntettetni.

Arad, 1895. évi január hó 18.

Salacz Gyula

kir. tanácsos, polgármester.

Csanádvármegye allspánjától.

ad 418/1895.

66. 1—3.

Árlejtési hirdetmény.

A Csanádvármegye törvényhatósági bizottsága által megállapított 1895/6. üfentartási költségelbirányzat szerint folyó 1895. évben szükségeltetik:

I. 1738 m³ zuzott kő és 2833 m³ rostált folyam kavics, mely anyagok a kiirási műveletek között levő felosztás szerint a makói apátfalvi, nagylaki, palotai, battonyai, m. kovácsházi, m. bánhegyesi és lökösházi vasuti állomásokra szállítandók, továbbá

II. 470 m³ rostált folyam kavics, mely a sajátényi határ két helyére szállítandó és a Maros jobb partján lerakandó.

Az említett kő és kavics szállításának biztosítása céljából folyó 1895. évi február hó 21-ik napjának d. e. 10 órájára a csanádmegyei széképület kis tanácstermében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik. Ajánlat tehető az összes, vagy külön az I. és külön a II. alatt említett anyagok szállítására vonatkozólag.

Az előirányzott 1738 m³ zuzott kő helyett ugyanoly mennyiségű aprítatlan terméskő is szállítható, miért erre vonatkozó ajánlatok is elfogadhatnak.

A versenyezni óhajtók felhivatnak, hogy a fentebbi szállítások elvállalására vonatkozó ajánlataikat a kitűzött nap d. e. 10 órájáig alulírott alispánhoz adják be.

Az ajánlatban felemlítendő, mily terméskő, illetve zuzott követ mely bányából és a folyam kavicsot mely helyen szándékoznak termelni, továbbá számmal és betűvel kiteendő, mily egységáron hajlandók a szükséges anyagokat az említett vasuti állomásokra, illetve Marospartra szállítani, végre kiteendő az is, vajjon a felajánlott egységárakban azon költségek is befoglaltnak-e vagy nem, melyek az anyagoknak a vasuti kocsikból való lehányása és szabályos idomokba való rakása körül felmerülnek.

Az ajánlatokhoz bánatpénzül a felajánlott egységárak alapján számított egész vállalati összegnek 5% tölje készpénzben vagy elfogadható értékpapírban csatolandó, végre az ajánlatokkal egyidőben a szállítandó kő és kavicsról az ajánlattevő pecsétjével ellátott két minta beküldendő. A benyújtott ajánlatok vissza nem vonhatók, s mindegyik ajánlattevő ajánlatával a versenytárgyalás napjától számított négy hétig kötelezettségben marad.

A szóban forgó szállításra vonatkozó részletes feltételek, felosztási kimutatás és szerződési minta az itteni kir. államépítészeti hivatalnál a rendes hivatalos órákban megtekinthetők.

Makón, 1895. január hó 22-én.

Dr. Meskó Sándor

alispán.

Árverési hirdetményi kivonat.

A kisjenői kir. járásbíróóság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a kir. kinostár és Philimann Miklósné végrehajthatóknak Triff Szaveta, Juonás Mariuca, Juonás Juon, mint kiskoru Juonás Mojsza, Juon, Vassalie és Mariuca gyámja végrehajtást szorvódók elleni 88 frt 59 kr és 100 frt tökekövetelés járulékaik iránti végrehajtási ügyében (a kisjenői kir. járásbíróóság) területén lévő Aradmegyében fekvő az e simándi. 305. sz. tjkvben A I. 7. r. szám alatt felvett 364. hr. számú beltelkes házból mint ingatlanságra az árverést 886 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1895. évi február hó 18-ik napján délelőtt 11 órákor Simánd községében tartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozókat tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagyis 88 frt 60 krt készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t. cz. 42-ik §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyi miniszteri rendelet 8. §-ában, kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 107. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Kisjenőn, 1894. évi november hó 7-ik napján. — A kisjenői kir. járásbíróóság mint telekkönyvi hatóság.

Tulcan

kir. aljbiró.

65. 1—1.

Arad sz. kir. város kapitányi hivatalától.

17702/1894.

Hirdetmény.

A beállott havazások esetén fe hivatnak a ház és telektulajdonosok, hogy házuk és telkük előtt elvonuló gyalogutról a havat mindannyiszor ahányszor szükséges, lesepertessék s olyankor pedig, midőn a gyalogjáró csuszós, azt apró homok vagy fűrészpórral beszórassék, mivel ellen esetben a gyalogutak gondozása iránt alkotott szabályrendelet alapján szigoruan büntettetni fognak.

A házak udvaraiban összegyűlt s kihordatni szokott hó mennyiség lerakóhelyeül a Maros meder, a szemét-lerakóhelyek a szárazhid baloldalán, a Hercz-féle fatelep mögött elterülő mélyedés, a nagyváradi-ut jobboldalán az élőviz-csatorna töltése mellett levő gödrös terület és a Kossuth-utca végén levő hid baloldalán az élőviz-csatorna balpartjáig elterülő mélyedés jelöltetik ki.

Arad, 1894. december 21.

Főkapitány ur távollétében:

Nyáry Béla

alkapitány.

Arad sz. kir. város kap. hivatalától.

17844/1894. sz.

Felhívás.

A kocsi vezetők a színházhoz és onnan vissza oly sebesen szoktak hajtani, hogy a színházba igyekező gyalogosok testi épsége veszélyeztetve van.

Elrendelem ennél fogva, hogy a színházba kezdete és végeztével úgy az Atzél Péter-utcán, valamint a templom- és Deák Ferencz-utcák torkolatánál csak lassu menetben szabad hajtani.

Az ezen intézkedésem ellen vétők az 1879. évi XI. t. cz. 120. §-a alapján büntetve lesznek.

Arad, 1894. december hó 27-én.

Sariot Domokos

főkapitány.

430/1895.

Hirdetés.

A nagymélt. m. kir honvédelmi miniszterium 78432/1894. X. sz. a. kelt rendelete nyomán ezennel közhírré teszük, hogy Arad szab. kir. város törvényhatósági területén található lovak, teherhordó állatok (öszvérek) egy és kétfogatu kocsik és ökrös szekerek összeírása tekintetéből kötelesek mindazon ló, kocsi és szekertulajdonosok, kik írni és olvasni tudnak, a hatósági közegek által nekik kiosztott bejelentési lap rovatainak 1. 2. rovatát írva, a 3, 4 és 6. rovatot a létszám megjelölésével, a kimutatás 1-ső rovatát írva, a többi rovatot a létszám megjelölésével kitölteni, s azokat 1895. évi január hó 31-ig terjedő határidő alatt a kerületi biztosoknak átadni.

Az írni és olvasni nem tudó ló-, kocsi és szekertulajdonosok kötelesek a bejelentési lap és kimutatás rovatainak betöltése végett, a náluk megjelenő hatósági közeg felhívására a ló, kocsi és ökrös szekér létszámát bemondani.

Azon ló, kocsi és szekertulajdonos, ki a bejelentési lapot és kimutatás f. évi január hó 31-ig ki nem töltötte és a kerületi biztosnak át nem adta, vagy a hatósági közeg felhívására lovainak, kocsijainak és ökrös szekereinek létszámát be nem vallotta, 10 frtig terjedhető pénzbüntetéssel fog büntettetni.

Arad 1895. január hó 12.

A városi tanács.